

Z Loužnice

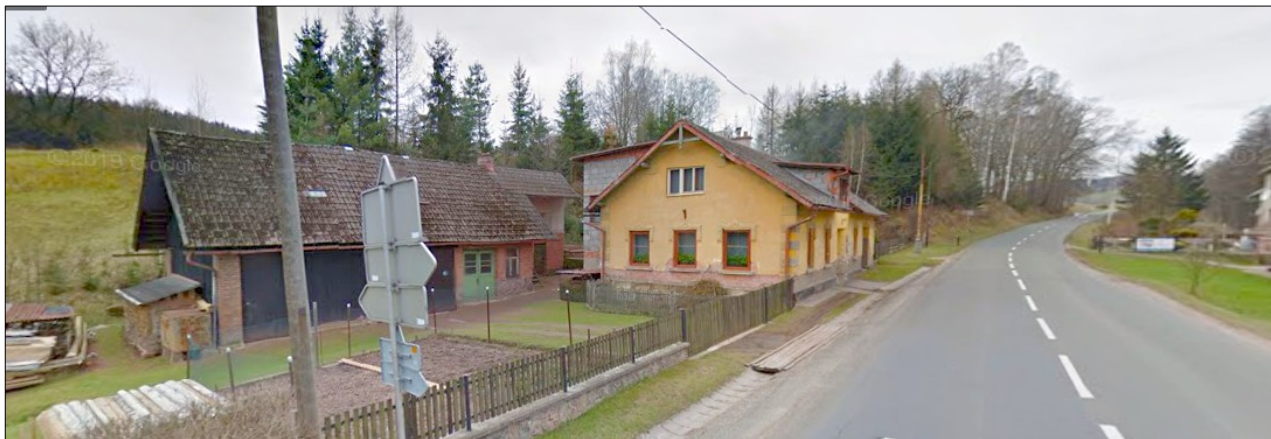
fotila Jana Matěásková

Milý čtenáři!

O svátcích, když se to všude hemží lidmi, vyhýbám se večírkům, ohňostrojm; silvestrovské petardy přímo nenávidím. A tak smuten, že nic není jako ve všední den a nedám si v klidu a míru svá pivečka, zalezu a nevylejzám. Najdu si nějakou zábavu, nějakou bláhovost...

Tak jsem se podíval, nejsou-li k přečtení nějaké noviny z Jičínska, ty hořické jsou stále listovací a tudíž mne nezajímají, ale našel jsem *Bělohradské listy*. A v nich rozhovor s vedoucím tamějšího kulturního střediska Ladislavem Stuchlíkem a pamětliv, že jsem ze čtvrtiny také Stuchlík z Bělohradska – čímž míním okolí Lázní Běláhořad – ponořil jsem se do starých matrik. S potěšením jsem zjistil novou informaci, totiž že moji předci nebyli z Javoří, tedy ze Šumperska, tedy z Moravy, ale že šlo *Ober Jawoř*, tedy Hořeni a dnes Horní

Javoří, číslo 24 zvané Pavučiny. A že sem se přistěhovali kolem roku 1809 zpoza humen, konkrétně z Bělé u Pecky číslo 42 (*tak vypadá dneska*). Tam se roku 1802 narodil můj pra-pra-pradědeček František Stuchlík. A taky jsem zjistil, že můj 5krát pra-dědeček se jmenoval Josef.

Jak říkám, o svátcích dělám jenom samé nedůležité věci.
Od toho svátky asi jsou.

český ráj

* Zapojte se v lednu do Ptačí hodinky

Ve dnech 7. až 9. ledna 2022 proběhne další ročník projektu *Ptačí hodinka*, který je zasvěcen sčítání ptáků (nejen) na krmítkách. Probíhá od ledna 2019 pod hlavičkou *České společnosti ornitologické (ČSO)* a je určený všem zájemcům o přírodu a ptačí dění v jejich okolí. Ačkoli se jedná o vědecký výzkum, zúčastnit se může úplně každý bez předchozích zkušeností.

Podobně sčítají ptáky stovky tisíc lidí v USA, Velké Británii, Irsku, Nizozemí, Rakousku, Německu a v dalších zemích.

Kdy sčítat

Kdykoliv v době **od pátku 7. ledna do neděle 9. ledna**. Sčítá se po dobu jedné hodiny (60 minut). Výběr přesného času v tomto rozmezí záleží pouze na vás. Pokud vás sčítání baví, můžete si je během tohoto víkendu zopakovat, ať už na stejném nebo jiném místě.

Kde sčítat

Kdekoliv – na zahradě, na balkoně, v parku, u lesa... Vybereme si takové místo, na kterém rádi strávíme hodinu pozorováním ptáků. Nejlepší je z tepla domova sledovat krmítko pravidelně zásobené kvalitní a rozmanitou stravou. Ptáci si zvyknou jej navštěvovat a my budeme mít pestrou podívanou.

Jak přesně mám sčítat

Bereme v úvahu všechny ptáky, které během své hodiny spatříme – není důležité, zda přímo přistáli na krmítku nebo jen prolétli nebo posedávají kolem. Pro správné vědecké výsledky je podstatné, abychom žádného ptáka nezapočítali dvakrát. Proto pro každý druh zaznamenáváme nejvyšší prokazatelný počet jedinců, který se objevil v našem zorném poli.

Za každý druh hlásíme jen jedno číslo – počty samců, samic a mláďat nerozlišujeme.

Při sčítání máme vždy na paměti, že pro každý druh píšeme nejvyšší prokazatelný počet jedinců – abychom vyloučili možnost, že stejného jedince započítáme dvakrát. Nejsnáze toho dosáhneme tak, že si zapíšeme nejvyšší počet jedinců spatřených najednou.

Co pro sčítání potřebuji

Místo, kde budu pozorovat – nejlépe krmítko s kvalitní potravou, hodinu času ve vyhlášeném termínu, formulář k zaznamenávání. Může to být elektronický formulář v počítači nebo mobilu nebo tužka a sčítací arch s kresbami nejčastějších hostů na krmítku, který nám zápis v terénu usnadní. Hodit se může samozřejmě dalekohled a příručka k určování ptáků.

Jak a kam mám poslat svá pozorování

Na výběr jsou dvě možnosti: elektronický a papírový formulář. Elektronický formulář se dá využít dvěma způsoby. Bud' online během pozorování – na začátku si jej otevřeme, spustíme časovač a pak už jen jednoduše zaznamenáváme nové ptáky, které jsme viděli. Nebo si na pozorování můžeme vzít papír či sčítací arch z letáku a tužku, poznamenat si čas sčítání, všechny spatřené druhy, včetně jejich počtů, ukončit pozorování a teprve poté své záznamy – najednou – přepsat do počítače a odeslat. Elektronický formulář má řadu výhod – výsledky z něj se objeví ihned na stránce www.ptacihodinka.cz, umožňuje zaznamenat více informací o místě pozorování (např. blízkost lesa, keřů i rybníků v okolí) a snáze se zpracovává (odpadá přepis dat).

Papírový formulář je volně ke stažení na webu projektu jako součást letáku. Můžeme jej využít jako pomůcku při samotném sčítání a data pak odevzdat přes elektronický formulář. V případě, že nemáme a nebudeme mít přístup k internetu, lze vyplněný papírový formulář zaslat poštou na adresu:

Česká společnost ornitologická, Na Bělidle 34, 150 00 Praha 5.

Výsledky – ať už klasickou poštou nebo elektronicky – je třeba odeslat do týdne od pozorování. (Boleslavan)

turnov

**** reGenerace 5* – výstava prací mimořádných šperkařů z Turnovska a Prahy**

Výstava trvá pouze do **neděle 9. 1. 2022!**

Už popáté se v rámci jedné výstavy setkávají práce místních šperkařů z Turnovska se šperky autorů z jiné umělecké enklávy, v tomto roce to bude druhá skupina pražských umělců (Belda, Sládek, Opočenský, Šumbera). Současně bychom chtěli připomenout Petra Dvořáka, výjimečného talentovaného šperkaře, který nás opustil letos v květnu. Byl významnou osobností autorského šperku proslulou i za

hranicemi České republiky, která se pravidelně účastnila nejen turnovských mezinárodních symposií současného šperku, ale také podobných setkání v Erfurtu i španělské Tarragoně. Jeho památku bychom rádi uctili prezentováním jeho děl jak z turnovské muzejní sbírky, tak třeba šperkyz vídeňské soukromé kolekce. Výstava se uskuteční v komorním, avšak o to více noblesním prostoru muzejní Klenotnice, skýtajícím běžně k vidění průřez historickými šperky turnovské šperkařské školy, které byl Petr Dvořák rovněž absolventem.
Klenotnice MČR / **do 9. 1. 2022**

*** Turnovské kulturní tipy:**

Shirley Valentine

Pondělí 10. ledna, 19:30, Městské divadlo Turnov

One woman show Simony Stašové – komedie o hledání sebe sama je určena nejen ženám středního věku, které pomalu ztrácejí životní elán, ale všem, kdo mají rádi dobrou zábavu.

v hlavní roli: Simona Stašová

autor: Willy Russell

režie: Zdeněk Kaloč

překlad: Pavel Dominik

délka představení: 2 hodiny 50 minut (včetně přestávky)

Přednáškové Putování za minerály

Středa 12. ledna, od 17 h, Kamenářský dům MČR

Od poloviny ledna bude probíhat již pátý ročník cyklu geologicko-cestopisných přednášek s názvem *Putování za minerály*. Tentokrát je téma: Drsná krása Alp. Během posledních tří let navštívil geolog-mineralog turnovského muzea Jan Bubal rakouské, francouzské i švýcarské Alpy. Zdolával ledovce, tři i čtyřtisícové vrcholy, ale také dobýval drahé kameny z nitra těchto velehor.

O literatuře: MARTIN UHLÍŘ

Středa 12. ledna, od 19 h, Kulturní kavárna KUS na Střelnici

Novinář a spisovatel Martin Uhlíř v letech 1997 – 2004 pracoval jako redaktor *Lidových novin*, poté strávil rok na studijním pobytu na *Massachusetts Institute of Technology* v USA. Zajímá se o vědu, výzkum a nové technologie. Od února 2006 je redaktorem týdeníku *Respekt*. Je autorem knihy *Jak jsme se stali lidmi* (2007), román *Sestry* je jeho prozaickou prvotinou. Pořádají KCT ve spolupráci s Městskou knihovnou A. Marka. (Zdroj: Turnovsko v akci)

turnovsko

*** Vodné a stočné narostlo skoro o pět procent na 117,95 korun za kubík.**

Nová cena vody platí pro Turnov, Semily, Lomnici n/P, Jilemnici, Rokytnici n/J, Rovensko p/T a obce Přepere, Ohrazenice, Kacanovy, Olešnice, Vyskeř, Troskovice, Rakousy, Malá Skála, Líšný, Loučky, Tatobity, Ktová, Žernov, Benešov u Semil, Chuchelna a Benecko.

Při rozhodování o ceně vodného a stočného se zástupci Turnova snažili přesvědčit ostatní kolegy v Radě sdružení *VHS Turnov*, o co nejnižším zdražování vodného a stočného. Proto přítomní zástupci Turnova nehlasovali pro finálně navrhované zvýšení. Těsnou většinou hlasů byl ale návrh přesto schválen.

„Kromě přirozených finančních potřeb na obnovu stávajícího vodohospodářského majetku a rozvoj nového majetku, zvyšování energetických vstupů na jedné straně, jsme se snažili argumentovat na straně druhé cenou vodného a stočného v porovnání s okolními vodárenskými společnostmi, která snad s výjimkou *Frýdlantské vodárenské* jsou vždy nižší než v našem svazku. Rovněž jsme argumentovali celkově vysokým tempem obnovy vodohospodářského majetku, který patří k nejvyšším v celé republice, s vysokým podílem dalších finančních příspěvků od měst, obcí a Libereckého kraje. Dlouhodobě, se snažíme naplnit vytčený cíl a to nebýt v první desítce nejvyššího vodného a stočného v České republice. To se nám bohužel nedaří,“ uvedl starosta Turnova Tomáš Hocke.

„Jako jistá pozitiva lze vnímat dobrý stav našich vodohospodářských sítí, dokončení opravy čistírny odpadních vod v Turnově, připravovanou rekonstrukci kanalizace v Markově ulici, drobnější opravy a rozvoj VH sítí v roce 2022. K tomu všemu relativně bezproblémové provozování zásobování pitnou vodou a likvidaci odpadních vod,“ dodal.

V rámci Turnova je v roce 2022 plánována obnova kanalizace v ulici Markova, mělo by dojít k zasíťování některých pozemků v lokalitě Vesecko a Bukovina. Zkušební provoz čeká COV Turnov. Projektově by měla být zpracována rekonstrukce vodojemů v Turnově - Mašov, Dolánky a Metelka. V roce 2022 chce VHS Turnov zahájit také úplnou obnovu zdrojů pitné vody v prameništích Kalich a Ondříkovice. (Město Turnov)

*** V loňském roce turnovský živnostenský úřad** provedl 74 kontrol (42 fyzických, 32 právnických osob) podle živnostenského zákona a 3 kontroly fyzických osob podle zákona o cenách.

Provedenými kontrolami bylo zjištěno porušení povinností uložených živnostenským zákonem celkem v 74 případech (tj. ve 100% provedených kontrol).

Za zjištěná porušení bylo uloženo celkem 58 pokut v celkové výši 106 100 Kč, čtyři zjištěná porušení byla postoupena k řízení místně příslušnému úřadu.

Za závažné porušení živnostenského zákona neprokázáním právního důvodu pro užívání prostor, v nichž má podnikatel sídlo, bylo 12 podnikatelům (t.j. 16,9% z celkového počtu kontrolovaných osob) zrušeno oprávnění k provozování celkem 17 živností.

Dále bylo kontrolovaným osobám uloženo 6 pokut v celkové výši 30 tisíc korun za nesplnění některé z povinností uložených zákonem o kontrole.

/ Hana Toboříková, vedoucí obecního živnostenského úřadu Turnov

VALDŠTEJN – Vánoční program na Valdštejně sice skončil, vánoční výzdoba hradu však ještě zůstala. Návštěvníci si ji mohou prohlédnout ve dvou lednových víkendech.

Vánoční program, spojený s koncerty i prohlídkou vánoční výzdoby, si od poloviny prosince do začátku ledna nenechalo ujít téměř tisíc lidí. Krásně nazdobený areál se návštěvníkům líbil a proto hrad Valdštejn prodloužil možnost si ho prohlédnout ještě v první polovině ledna. Konkrétně bude hrad přístupný o víkendech **8.-9. ledna a 15.-16. ledna** vždy od 13:00 do 15:30. Návštěvníci mohou vidět vyzdobenou kapličku sv. Jana Křtitele na prvním nádvoří, salónek s expozicí Aehrenthalské Vánoce, kapli sv. Jana Nepomuckého s krásným betlémem a malou výstavu o vánočních zvycích ve středověku a v Pojizeří. Za celý loňský rok pobýlo na hradě víc než 51 tisíc návštěvníků. (Radim Štícha, TPCR Turnov, *foto Jiří Vencel*)

SVIJANY – Mosty ve Svijanech se dočkají rekonstrukce, kraj již vybral stavební firmu.

Dva mosty překlenující silniční tah z Liberce do Prahy a železniční trať v obci Svijany se dočkají rekonstrukce. Provede ji firma *Metrostav Infrastructure*. Celková hodnota stavebních prací činí 95,7 milionu korun včetně daně. Začít by měly letos na jaře a skončit v polovině příštího roku.

Na dálnici *D10* během rekonstrukce čekají řidiče dopravní omezení. Doprava pod mosty bude svedena do jednoho pruhu v každém směru. O případných objízdných trasách rozhodne silniční správní úřad.

„Veřejnou zakázku jsme zadali formou design & build – vyprojektuj a postav -, což v praxi znamená, že stavební firma bude pružně a rychle reagovat na případné změny zadávacích požadavků. Tento dodavatelský systém se používá zejména u technicky náročnějších rekonstrukcí, kde je potřeba urychlit průběh stavebních prací. Je pak na zodpovědnosti a rozhodnutí samotné firmy, jakou metodu zvolí. Podobně jsme postupovali například při rekonstrukci silnice z Podbozkova do Cimbálu, díky čemuž jsme ušetřili více než 50 milionů korun

oproti původním odhadům,“ uvedl statutární náměstek hejtmána pro resort dopravy Jan Sviták.

Součástí veřejné zakázky budou kromě samotné rekonstrukce také projekční činnosti, včetně potřebných zaměření nebo získání dokladů pro řádnou kolaudaci stavby. Mosty se dočkají nového povrchu, odvodnění, zábradlí i dopravního značení. Dle smlouvy o dílo bude mít zhotovitel na dokončení prací 480 dnů od převzetí staveniště. „Nyní začnou projekční práce a stavět by se mělo začít na jaře letošního roku,“ dodal Jan Sviták.

Vloni Liberecký kraj vynaložil na rekonstrukce a opravy silnic zhruba 700 milionů korun, a to včetně státních a evropských dotací. „Na letošek máme připravené silniční investiční akce za zhruba 900 milionů korun. Z hospodářského výsledku počítáme s částkou 250 milionů a ve schváleném rozpočtu na rok 2022 máme dalších 150 milionů,“ dodal Jan Sviták.

„Kvůli vládou schválenému rozpočtovému provizoru zatím nedokážeme odhadnout, jak vysoká bude dotace ze *Státního fondu dopravní infrastruktury*. V programovém prohlášení vlády je na rekonstrukce silnic pro všechny kraje připraveno šest miliard korun. To je o dvě miliardy víc než bylo doposud, což považuji za úspěch,“ doplnil hejtmán Martin Půta.

Z evropských fondů očekává Liberecký kraj také příspěvek ve výši zhruba 364 milionů korun na čtyři investiční akce, mezi kterými jsou například druhá etapa rekonstrukce silnice na Ještěd i komunikace v Křižanech. Kraj má v rozpočtu naplánované spolufinancování ve výši 162 milionů korun.

/ Jan Mikulička

KTOVÁ / KOBEROVY – Celkem 3 miliony korun z programu ministerstva průmyslu a obchodu, nazvaného *Obchůdek 2021+*, bude v Libereckém kraji rozdělena mezi 42 úspěšných žadatelů. V regionu Turnovska dotace pomůže k zachování provozu venkovských prodejen třeba ve Ktové a v Koberovech. (Turnovsko info)

MALÁ SKÁLA – Pěkný článek o Malé Skále vyšel včera na stránkách serveru *Genus*. Doporučuji!

rovensko p. t.

*** ANTIMONY 2022**

Rota Nazdar a město Rovensko pod Troskami zvou na tradiční pietní vzpomínku, konanou na paměť tragického konce paraskupiny *Antimony* v lednu 1943.

V sobotu 8. ledna ve 13 hodin u pamětních desek na náměstí v Rovensku. Společně se potom půjde na plovárnu k domku čp. 428, kde byl výsadek 15. ledna 1943 dopaden a kde parašutisté Závorka a Jasínek ukončili svoje životy.

semily

* Kino Jitřenka pokračuje v novém roce v zavedených cyklech a připravuje i novinky.

Je stále těžší přinášet na plátno Jitřenky nové věci, které Semilané ještě neměli možnost poznat a je stále ještě těžké přilákat po pandemii, která se nám ve vlnách tu a tam ještě vrací, diváka klubových filmů a přehlídek. Přesto právě ucelené dramaturgické filmové cykly patří k tomu nejžádanějšímu, co můžeme pro další měsíce nabídnout. Jednotlivé programové cykly považujeme za pomyslné pilíře naší dramaturgie, ke kterým se diváci rádi vrací i v těžkých časech pandemie, neboť jsou zárukou kvality a osobního přístupu dramaturgů.

Balet

V prosinci jsme oživili cyklus klasického ruského baletu, který bude v lednu pokračovat přímým přenosem baletu *Drahokamy* (23. 1. 2022). Můžete se těšit na smaragdy reprezentující pařížský šarm, rubíny – rychlost a modernitu New Yorku a bílé diamanty – imperiální Petrohrad. Tři jiskřivé taneční obrazy na hudbu tří skladatelských velikánů – Faurého, Stravinského a Čajkovského. A zároveň tři taneční styly, které přispěly k tomu, že se George Balanchine, choreograf *Drahokamů*, stal legendou moderního baletu.

Přenosy Metropolitní opery

Pokračovat bude cyklus přenosů Metropolitní opery, a to přímým přenosem slavného Verdiho *Rigoletta* (29. 1. 2022). Režisér Bartlett Sher, držitel ceny *Tony*, vytvořil odvážné nové pojetí oblíbeného kusu – děj přesunul do 20. století na artdecovou scénu z dílny Michaela Yeargana a do elegantních kostýmů Catherine Zuber. V hlavní roli září barytonista Quinn Kelsey, který se titulní postavy ujal na prknech Metropolitní opery poprvé. Jeho dceru Gildu ztvární sopranistka Rosa Feola a mantovského vévodu si zopakuje Piotr Beczala.

Umění na plátně

V listopadu jsme otevřeli nový cyklus umění na plátně, který odbornými úvody doprovází Jana Farská Hájková. Za dva měsíce si našel desítky diváků a v lednu se můžete těšit na dokument *Tintoretto – rebel z Benátek*. Připomíná 500 let od narození geniálního benátského rodáka a jednoho z největších jmen italské renesance. Hlas Heleny Bonham Carter (*Králova řeč, Klub rváčů, série Harry Potter aj.*) přibližuje malířův nespoutaný život a jeho impozantní dílo i soupeření s dalšími slavnými umělci své doby.

Přehlídka severského filmu

Kromě zahajovacího animáku *Utéct* přinášíme i další filmy. Současný evropský trend ve filmu ukazuje úspěšné vladařky v evropských dějinách. V českém prostředí známe sérii Marie Terezie. V severských zemích je podobně uzná-

vaná Margrete, královna severu. Přehlídku na rozdíl od jiných sekcí nechceme hustit do jednoho týdne. Snímky severských autorů budeme nabízet až do 23. února a přehlídku doprovodí zvláštní propagační materiály, trička a upomínkové předměty.

Od 24. ledna se můžete těšit i na méně vážné tituly. Jedním z nich je například *Projekt Z aneb jak se točí Zombie film*. Vypráví o skupině filmových studentů, kteří vezmou tři nezaměstnané herce do nepoužívaného motelu v norských horách, aby natočili zombie filmy. Jejich fikce se najednou stane realitou, když neznámé stvoření začne terorizovat filmový soubor.

V týdnu od 31. 1. potěšíme fanoušky dobré četby a literatury. Díky filmu *Dohoda* budou moci prožít intenzivní přátelství mezi Karen Blixen, dánskou autorkou známého románu *Vzpomínky na Afriku*, a Thorkildem Bjørnvigem, mladým a nadějným básníkem.

Filmové fanoušky může potěšit dokument o italském filmaři Luchino Viscontim. V roce 1970 procestoval filmař Evropu hledajíc dokonalého chlapce, který by zosobnil absolutní krásu ve filmové adaptaci románu Thomase Manna *Smrt v Benátkách*. Ve Stockholmu objevil Björna Andrésena, stydlivého 15 letého teenagera, kterému přes noc přivedl mezinárodní slávu.

Padesát let po premiéře filmu *Smrt v Benátkách* nás Björn vezme na pozoruhodnou cestu složenou z osobních vzpomínek, historie kinematografie, slávy a tragických událostí, která by mohla být pro Björna posledním pokusem vrátit svůj život do starých kolejí.

Nebudou chybět ani historické filmy.

V týdnu od 7. 2. se těšte na historické drama *Dobrý zrádce*. V roce 1939 Henrik Kauffman slouží jako dánský velvyslanec ve Washingtonu v USA. S okázalým životním stylem a přístupem ke zlatým národním rezervám žije Kauffman v Americe na vysoké noze, chráněn svým šarmem a politickým postavením. Když německá vojska vtrhnou do Dánska a obsadí ho, Kauffman se prohlásí za jediného skutečného představitele svobodného Dánska v opozici vůči nacistům.

Hned v prvním, zahajovacím víkendu se těšte na klasický severský němý film *Čarodějnictví v průběhu věků*, který je dokumentární rekonstrukcí dějin čarodějnictví.

A ještě Bio Senior

Vedle klasických čtvrtek, na které jsou senioři zvyklí, jsme od listopadu přidali také úterní dopoledne pro seniory. Projekce začínají vždy v úterý v 10 hodin a cena filmu je 60 Kč. Úterky patří reprízám úspěšných filmů. V rámci těchto časů v lednu uvidíte: **11. ledna** *Přání Ježíškovi* (nová česká vánoční komedie), **18. 1.** *Zbožňovaný* (česká komedie s Jiřím Bartoškou) a **25. 1.** *Zátopek* (český film). Nadále zůstávají pro seniory také čtvrteční dopoledne, kde uvádíme aktuální filmy, často premiéry, za cenu okolo 100 korun. I tyto časy jsou cca o 30 korun levnější než běžné vstupné. Program odpovídá aktuální nabídce kina, která se aktualizuje jedenkrát za 14 dní.

/ Ondřej Šír, kino Jitřenka

* Nezapomenutelná léčitelka Květoslava Patočková

(Muzeum hledá pamětníky)

Před sto deseti lety, dne 17. ledna 1912, se v Havírně, části Pasek nad Jizerou, narodila lidová léčitelka Květoslava Patočková. Po druhé světové válce, v roce 1946, jak jí předpověděl tatínek, se přestěhovala do Semil. Květoslava Patočková byla jistě výjimečná žena, podobně jako nedávno filmem „znovuobjevený“ Jan Mikolášek. S Janem Mikoláškem měla zřejmě spousty společného, byla totiž vyhledávanou lidovou léčitelkou, byla silně věřící a rozuměla bylinkám. Její schopnosti přesahovaly hranice regionu a na pomoc se k ní obracely i mnohé tehdejší „celebrity“. Je však zajímavé, že dodnes její působení není připomenuto ani pamětní tabulkou na jejím domě, byť na ni dodnes s vděčností vzpomíná nemálo lidí. Změní se to?

Muzeum a Pojizerská galerie Semily jako regionální paměťová instituce se snaží o významných osobnostech soustředit co nejvíce informací – a ani Květoslavu Patočkovou nechceme opomenout. Ještě dnes žijí mnozí pamětníci, kterým pomáhala s jejich neduhy a kteří na ni v dobrém vzpomínají, a tak budeme rádi, když se na nás obrátíte se svými vzpomínkami případně s dokumenty (korespondence, recepty, fotografie, apod.) souvisejícími s jejím působením v Semilech, rádi vše zaznamenejme. Pište nám na adresu: reditel@muzeumsemily.cz, případně kromě mé osoby kontaktujte též našeho historika dr. Tomáše Chvátala (historik@muzeumsemily.cz, tel: 605 276 871). Osudy léčitelky Patočkové bychom rádi připomenuli v budoucnu ať už výstavou, brožurou nebo filmovým dokumentem.

Květoslava Patočková bydlela naproti semilskému muzeu v Husově ulici. Zde ji navštívil těsně před její smrtí i spoluautor knihy *Léčitelé, jasnovidci a mágové* Jiří Kuchař, který toto setkání později popsal: „Léčitelka bydlela v Husově ulici. Byl to podlouhlý dům pod náměstím, klasická nízká zástavba, před ním byla branka, pár schodů a pak vchod. Uvnitř panovalo dokonale starosvětsky magické prostředí. Pozvala nás do svojí léčitelské svatyně, komůrky se zvláštní, patrně protihlukovou úpravou, ve které přijímala nemocné a poskytovala pomoc. Ta místnost byla plná sošek a obrázků Ježíše, Marie a svatých, které Květoslava Patočková velice milovala. Se svými problémy za ní chodili lidé a někdy vodili i zvířata, jak to bylo celkem běžné po

celé Evropě, hlavně v odlehlých horských a podhorských oblastech, kde bylo daleko pro lékaře, natož pro lékaře zvířat. Svojí vírou byla proslulá, a proto se na ni obraceli nejen prostí lidé, ale také kněží – ovšem i doktoři a profesori, protože i ti občas mají zdravotní problémy.“

Květoslava Patočková odešla na věčnost 10. srpna 1991, rozloučení s ní se uskutečnilo v kostele sv. Petra a Pavla v Semilech o šest dní později. V lidovém léčitelství pak pokračovala její dcera Jana Dufková z Jilemnice, která je již také bohužel po smrti. Její působení se pomalu vytrácí z povědomí lidí, a tak se jej budeme snažit podchytit. Věříme, že nám s tím pamětníci pomohou.

/ Miroslav Šnaiberk, ředitel *Muzea a Pojizerské galerie Semily*

železnobrodsko

Krásy kolem trati: průzračná Kamenice, Palackého stezka i Bozkovské dolomitové jeskyně

Řadou zajímavostí se může pyšnit železniční trať z Železného Brodu do Tanvaldu, která byla v předminulém století vybudována jako odbočka z hlavní trati mezi Pardubicemi a Libercem díky iniciativě tanvaldských průmyslníků. Trať vede náročným terénem v údolí řeky Kamenice a pravidelný provoz

započal v červenci 1875.

V době výstavby si žádný z projektantů neuměl představit, že by trať z Tanvaldu pokračovala ještě dál a hlavně výš do hor. Legendární kořenovská zubačka, jež je nejstrmější tratí v republice, svůj provoz zahájila až o 27 let později. „Tato unikátní trať je turistickým lákadlem doslova pro generace výletníků. Na své si přijdou jak milovníci železnice, tak celé rodiny s dětmi, pro které je jízda zubačkou mimořádným zážitkem,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmana Libereckého kraje.

Řeka Kamenice, podél které tato trať vede, je nejoblíbenější divokou vodou v Čechách. Svoji vodáckou maturitu zde skládají jen ti nejzkušenější, protože řeka je velmi náročná na sjíždění. V její čisté vodě se daří pstruhům.

S tratí se pojí i smutná událost. Pěťadvacátého srpna 1990 se kousek od stanice Spálov stalo železniční neštěstí. V nepřehledném skalním terénu se střetl osobní vlak s nákladním. Neštěstí nepřežilo 14 osob, mezi nimi strojvedoucí Eduard Vraštil a jeho vlakvedoucí Karel Svatý. Mostu, u kterého se tato nešťastná událost stala, se dnes říká Edův. Na místě neštěstí se nalézá pomníček. Federace strojvedců České republiky, obec Jesenný a město Tanvald dodnes na památku obětí pořádají amatérský dálkový běh a pochod Tanvald – Spálov.

Z Tanvaldu do Podspálova podél řeky Kamenice vede Palackého stezka, která byla pojmenována po významném historikovi Františku Palackém. Na 19 kilometrech lze navštívit řadu zajímavých výletních míst – zříceninu hradu

Návarov /**FOTO** nebo Bozkovské jeskyně. Stezku není třeba nutně projít celou – stačí zvolit některý z menších úseků, například z Plavů do Podspálova.

Z železniční zastávky Jesenný vede cesta po modré turistické značce k Bozkovským dolomitovým jeskyním. Po jejich prohlídce se mohou výletníci

zpět k vlaku vrátit po zelené, která vede kolem. V chladném počasí, jaké nyní panuje, lze návštěvu bozkovských jeskyní vřele doporučit, protože i v mrazech je uvnitř víceméně konstantní teplota 8 °C.

/ Jan Mikulička

mnichovo hradiště

*** V Indexu kvality života si Hradiště pohoršilo**

Zatímco v roce 2020 obsadilo Mnichovo Hradiště v Indexu kvality života, který zpracovává projekt *Obce v datech* a společnost Deloitte, mezi českými městy 22. příčku, v roce 2021 to byla až 67. pozice. Město se sice v rámci kraje, kde obsazuje 7. místo, udrželo na špici a dlouhodobě si v hodnocení vede dobře, loňský propad je však faktem, v němž se do určité míry odráží i současná nestabilní situace. V žebříčku si meziročně pohoršila ze sousedních měst mimo jiné Mladá Boleslav (z 33. na 74. místo), mírně například i úspěšný Turnov (z 10. na 16. místo), ke zlepšení naopak došlo v Brandýse na Labem (ze 4. na 3. místo).

Index porovnává veřejně přístupná data z celkem 206 sídel a na jejich základě hodnotí několik desítek kritérií. Nejvyšší propad Hradiště registruje v indexu stěhování mladých a v indexu kvalitních středních škol, další negativně se vyvíjející bilanci vykazuje v nabídkách pracovních míst, v přírůstku obyvatelstva a v dopravní nehodovosti.

V některých oblastech město již kroky k nápravě podniká. Jde o bezpečnostní opatření v dopravě (ke snížení nehodovosti by měla přispět výstavba kruhového objezdu u KM Prona), rekonstrukci a rozšíření Mateřské školy Mírová, přípravu rozvoje základních škol i o podporu bytové výstavby. Některé ukazatele však může samospráva ovlivňovat jen stěží. Jde například o dostupnost široké nabídky středních škol ve vzdálenosti do 30 km od hodnoceného města nebo o pestrost nabídky pracovních míst v regionu.

/ Martin Weiss, Kamelot

*** Mnichovo Hradiště – investiční výdaje**

Na investiční výdaje chceme v roce 2022 vynaložit 137 milionů Kč. Bude se pokračovat zejména ve výstavbě již rozdělaných velkých projektů, jedná se především o pokračování revitalizace náměstí (v rozpočtu máme 15 milionů Kč), sídliště Jaselská (také 15 milionů Kč), realizovat by se měla akce Mateřská škola – zřízení nové třídy (30 milionů Kč), dále rekonstrukce budovy Klubu (37 milionů Kč) a stavbu lávky přes Jizeru u Kofoly (19 milionů Kč). Na stavby uvedených akcí máme v různé výši přiznané dotace, jejich příjem do rozpočtu však může být časově posunut do následujícího roku. U některých velkých investic pokračuje příprava: rozšíření kapacit základních škol, rekonstrukce budovy Hroznu, celkové rekonstrukce některých ulic města nebo odkanalizování místních částí.

/ Jaroslava Kolomazníková, finanční a školský výbor MÚ Mn. Hradiště, Kamelot

* Na kole Afrikou s Tadeášem Šimou v městském kině

Jet do Afriky a poznat tamní přírodu, to je sen kdejakého kluka. Ale jen málokdo má vůli a odvahu ho uskutečnit. Dokázal to Tadeáš Šíma, 29letý mladý muž z Prachatic, který již od mládí velice rád cestoval. Projezdil autostopem Evropu, pak vyrazil do Asie (Írán, Kyrgyzstán) a na podzim roku 2017 se vydal na kole do Afriky, aby ji projel od severu k jihu. Z Maroka došlapal podél západního pobřeží až do Kapského Města. Celá cesta trvala sem měsíců a byla dlouhá 13 tisíc kilometrů.

Po celou dobu si vedl o svých zážitcích deník, který potom skvěle využil – v roce 2020 mu o tomto putování vyšla kniha *Na kole přes Afriku*. Šíma projel na kole celkem 15 států. Nejdrsnější tvář Afriky poznal při měsíčním přejezdu Saharou a v zemích v okolí rovníku, kde vládne džungle, deště, divoká zvířata a pytláci. Poznal místní domorodce, pouliční prodavače, pastevce i strážce v národních parcích, ale i pytláky lovící slony a jiná chráněná zvířata.

Jeho přednášku s projekcí fotografií z této cesty si můžete přijít poslechnout **v úterý 18. ledna** od 18 hodin do městského kina.

/ Marcela Jindříšková, Kino Mnichovo Hradiště, Kamelot

* Tvorbu mnichovohradišťského malíře a fotografa Bedřicha Ženíška znají i v Itálii.

V roce 2020 přišel do našeho muzea dopis z italského města Trento (Trident). Místní umělecko-historické muzeum sídlící na hradě Buonconsiglio, což je nejvýznamnější světská historická památka tohoto kraje, se na nás obrátilo s žádostí o informace o Bedřichu Ženíškovi. Tato poněkud překvapivá prosba nám byla ovšem posléze podrobně vysvětlena. Trentinské muzeum pořádalo výstavu s názvem *Světla a stín – Fotografické vzpomínky na rodinu Thunů*. Šlechtický rod Thunů totiž z této oblasti v Jižním Tyrolsku, dnešní severní Itálii, pochází; je zde doložen už v 11. století. Mezi vystavovanými fotografiemi bylo i několik, jejichž autorem byl mnichovohradišťský malíř a fotograf Bedřich Ženíšek (1872–1930).

Jak je to možné?

Vysvětlení je poměrně jednoduché. Příslušník rodiny Thunů, František de Paula Maria hrabě Thun-Hohenstein (1868–1934) byl v letech 1902–1905 v Mnichově Hradišti okresním hejtmánem. V té době zde také se svou rodinou žil v domě

František Thun na snímku B. Ženíška.

Snímek Bedřicha Ženíška do katalogu výstavy poskytlo Muzeum města MH.

čp. 158 v ulici V Lípách. Podařilo se nám potvrdit, že v Mnichově Hradišti se mu narodil v roce 1904 syn František. Kromě něho měl František Thun se svou ženou Marií Terezií Thun-Hohensteinovou (1880–1975), pocházející z tyrolské rodové větve, další dvě děti – syna Zdenka, narozeného v roce 1901 a dceru Josefínu, narozenou v roce 1903. Svatba manželů Thunových proběhla v roce 1899 právě v Tridentu. František Thun patřil k děčínské rodové větvi. Narodil se v Praze, vystudoval práva na Univerzitě Karlově a v roce 1892 vstoupil do státní služby. Působil na různých postech a místech, například v Praze, ve Vídni, v dalmatském Zadaru, byl úředníkem na českém místodržitelství, pracoval na ministerstvech orby, kultu a vyučování, vnitra, byl také poslancem českého zemského

sněmu, zastával různé další posty a funkce. V Mnichově Hradišti působil například také jako komisař městské spořitelny. Velmi pěkně o něm píše ve svých vzpomínkách i František Mendík: „Hrabě Thun byl uhlazeného vystupování a vlídností svou za krátko vyrovnal dosavadní spory hejtmanství s obcí a stal se vbrzku velice oblíbeným. Manželka jeho byla rodilou Italkou, ale naučila se v Hradišti dosti dobře česky, takže mohla bez obtíží s manželem svým navštěvovati zábavy ve městě. Učitelem češtiny ji byl řídící učitel dívčí školy František Bablich. Hrabě Thun bydlel v poschod'ovém domě novém proti zámecké zahradě a měl svolení hraběte Waldsteina, že může volně používatí zámeckou zahradu...”

V době, kdy hrabě Thun pobýval v Mnichově Hradišti, měl zde Bedřich Ženíšek fotoateliér a hraběte Thuna i s rodinou několikrát vyfotografoval. Do Itálie jsme tedy poslali materiály o Bedřichu Ženíškovi a některé další jeho fotografie. Pozvání k návštěvě výstavy jsme nevyužili, ale obdrželi jsme katalog, kde byly Ženíškovy fotografie i jeho podobizna otištěny. A tak i obyvatelé Jižního Tyrolska znají jméno našeho občana Bedřicha Ženíška.

/ Jana Dumková, Muzeum města Mnichovo Hradiště, *Kamelot*

*** Při velké vichřici**, která se městem prohnala 21. října, byla poničena dominantní lípa velkolistá stojící naproti vozové bráně v areálu Státního zámku Mnichovo Hradiště. Traduje se, že tato lípa byla zasazena v roce 1759 na

počet ;svatby hraběte Vincence z Valdštejna s hraběnkou Sofií, rozenou ze Šternberka, měla by tedy být stárá 262 let. Vozová brána a její okolí byly na necelý měsíc z bezpečnostních důvodů uzavřeny. Strom vyrostl jako rozdvojený zhruba tři metry nad zemí, a právě jeden z kmenů se při vichřici zlomil ve výšce jednoho metru nad hlavním kmenem, kde byla dutina. Druhý kmen zůstal neporušený. Z hlediska statiky byl však strom najednou velmi nestabilní, a proto bylo třeba provést průzkumy a následné speciální ošetření tak, aby lípa mohla být zachována. Z posudků vyplynulo, že síla obou rozdvojených kmenů je natolik velká, že budou ošetřeny metodou korunkového řezu, který je nejpodobnější přirozenému zlomu, tak aby se strom brzy zotavil a vytvořil náhradní korunu. Kmen lípy byl tedy 18. listopadu ošetřen a na jaře by měl obrazit novými větvemi. Následně bude muset být zhruba každých pět let ošetřován, aby vytvořil novou bohatou korunu. Uvažuje se také o dendrologickém průzkumu na zjištění přesného stáří lípy, ale ten připadá v úvahu až po zotavení stromu. Lípa by měla za pár let svojí monumentálností opět zkrášlovat vstup od vozové brány do zámeckého parku.

/ Soňa Švábová, NPÚ, Státní zámek Mnichovo Hradiště; *foto R. Chmel / NPÚ*

jičín

*** Rumcajsův svět čeká rekonstrukce. Turisté v hlavní sezóně o něj nepřijdou.** Před několika týdny se pro veřejnost uzavřela galerie *Rumcajsův svět Radka Pilaře* v jičínském informačním centru. V prvních měsících roku 2022 ji totiž čeká rozsáhlá rekonstrukce, která je po jedenácti letech provozu opravdu potřeba. Generální opravy by ale měly být hotové do zahájení turistické sezóny, uvedl *Jičínský deník*.

* Bohuslav Balbín a Balbineum

Bohuslav Balbín byl (nejen pro Jičín, ale pro celý náš národ) velmi významnou osobností. Vlastenectví stálo u tohoto jezuitu zjevně výš, než výchova jemu svěřených studentů, ale vše postupně.

Tento potomek starého rodu – dokonce rytířského řádu Balbínů z Vorličné – přišel na svět v Hradci Králové a při křtu jej držel v ruce samotný Albrecht z Valdštejna. Jako bezesporu nadaný chlapec přešel ze studia u benediktinů v Broumově postupně na Jezuitskou kolej v Jičíně, o níž bude řeč v závěru této črty. Později obhájil bakalářský titul i doktorát a jako církevní pedagog vystřídal několik působišť i jako kněz a misionář, který vždy podporoval lásku k vlasti a našemu národu. To, že byl v dospělém věku později zbaven oprávnění pracovat s mládeží, nijak nesnižuje jeho celonárodní význam pro uvědomění a postupné nalézání sebevědomí našeho národa. Věnoval skutečně enormní úsilí pro zvýraznění české národní historie, povznesení českého jazyka a kultury. Sbíral neúnavně vzácné české listiny, dokumenty a knížky a mnoho z nich doslova zachránil.

V letech 1661-1663 byl poslán do Jičína, kde dříve studoval, a to s úkolem psát dějiny české jezuitské provincie, ale dílo bohužel nedokončil. Psal ovšem výhradně latinsky. Pokusil se o zcela ojedinělý a systematický historicko-vlastivědný popis Čech.

Jak bývalo v těch časech zvykem, jeho vlastenectví se nelíbilo nadřízeným. Měl pak zákaz pedagogické činnosti zčásti i z těchto důvodů, též samozřejmě z důvodů shora naznačených (patrně i pro jinou sexuální orientaci). I v závěru života usilovně pracoval, ač už ochrnut. Zemřel v 66 letech roku 1687.

Jedním z jeho nejpodstatnějších děl zůstává jeho *Rozprava na obranu jazyka slovanského, zvláště pak českého*. Už v titulu této knihy je obsaženo mnohé poselství. Některá z nich se zejména díky učiteli a všestranném religionistovi Jaromíru Gottliebovi pokouší a nepochybně bude pokoušet i nadále jičínský spolek *Balbineum*.

Historicky se svým způsobem jedná opět o dědictví a objekt, který nechal vystavět r. 1628 – kdo jiný, než – vévoda Albrecht z Valdštejna, díky němuž byl již za života Bohuslava Balbína vystavěna i Jezuitská kolej jako jeden z mnoha plánů vévody v jeho sídle v Jičíně.

Jedná se o kulturní památku, jejíž smysluplné využití se v Jičíně hledá po Listopadu 1989 s podstatným podílem Jaromíra Gottlieba.

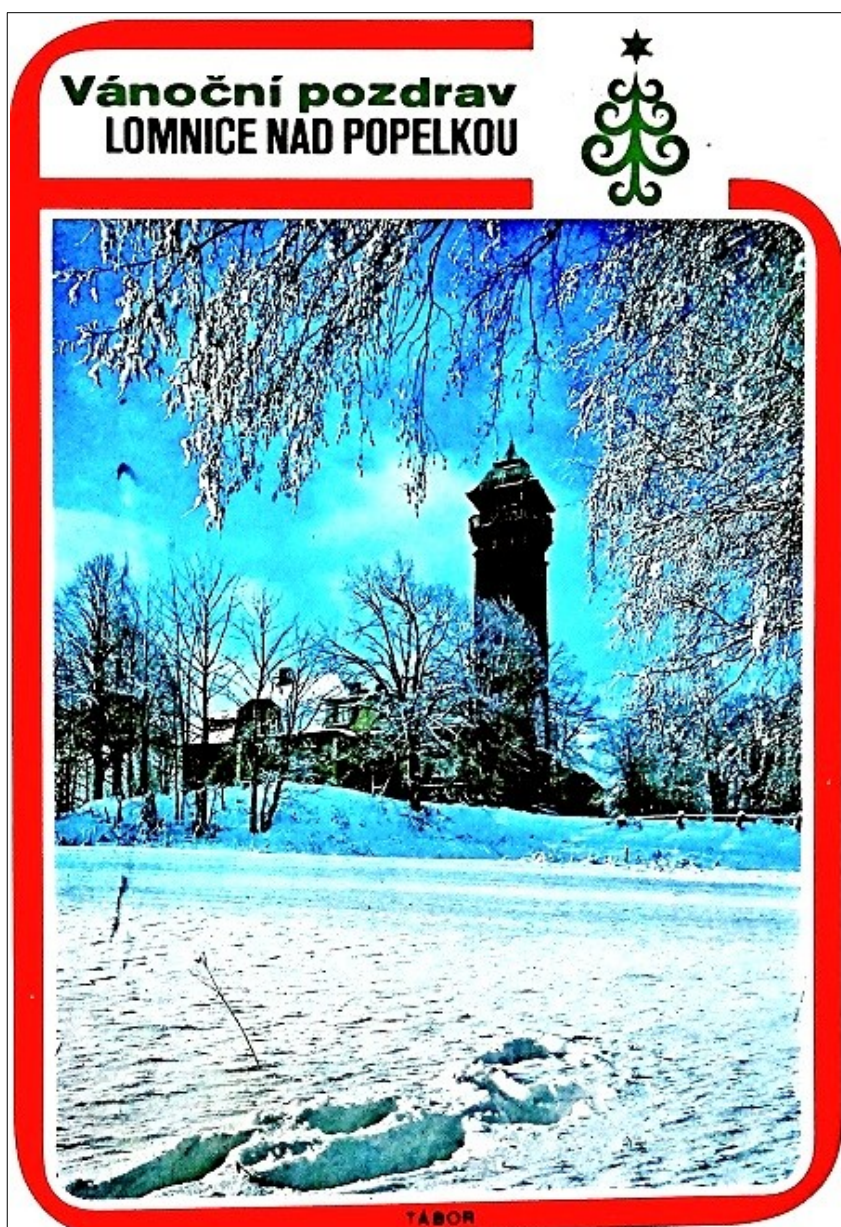
V nedávné minulosti byla sídlem různých armád jako kasárna a v posledních letech se opravdu vážně hledá její lepší využití. K tomu by měl sloužit spolek *Balbineum*, v jehož čele stojí v této době Robert Smolík. Tato bývalá Jezuitská kolej by mohla být mj. prestižním školským zařízením, a to i se zřetelem k české lidové tvorbě řemesel, společenských tradic a zvyků. Takto by objekt měl mnohostranné využití nejen pro Jičín, ale i přínos celospolečenský. V pěkně vypracované studii má ambice stát se největším kulturním a vzdělávacím centrem v regionu Český ráj, depozitářem zdejšího muzea s víceúčelovými sály, ubytováním a celou řadou dalších možností. Pobýtem několika armád byl objekt bezesporu zanedbáván a devastován. Problémy stavebně-provozní jsou nezanedbatelné (mj. větrání a další komplikace).

Zárukou dalšího kola dějin tohoto objektu by mohla být strategie a vize, vypracovaná mnoha odborníky a právě spolek *Balbineum* v něm má velmi podstatnou a obtížnou roli.

Mnohé bylo již o celém projektu napsáno, četná jednání vedena, přičemž probíhající úpravy vnitřních prostor jsou mnohočetné a stále probíhající. Podstatná je prvotní vize Jaromíra Gottlieba, za níž stojí spolek nepochybně kvalitních a odpovědných lidí – *Balbineum*. Více podrobností přesahuje možnosti této črty, která by chtěla spíše najít spojnici mezi Bohuslavem Balbínem jako historickou osobností a současným spolkem, vedeným Robertem Smolíkem, jehož zaujetí a kvalifikace pro věc a pro Jičín jsou nesporné. Najít a do budoucna stále nalézat kontinuitu a perspektivu.

/ Jaroslav Veselý, Jičínský zpravodaj

bejvávalo

Vydal Orbis, foto A. Kraus, odesláno 1983

Vydala Panorama, ručně označeno: Dne 23. 1. 1926 (datum nákupu?)

„Boskov, starobylé poutní místo v Podkrkonoší.“ Nákladem Antonína Noska v Boskově, kresba datována 1921

„Zřícenina hradu Zbirohu u Malé Skály.“ Vydal Český klub turistů, foto V. Teklý. Posláno 1946.

nová paka

* Městské kulturní středisko zve:

12. 1. 2022 – TRIO INFLAGRANTI

– Josef Vojtek jako host

– velký sál MKS, vstupné 420/400 Kč již v prodeji

17. 2. 2022

VÁCLAV NECKÁŘ A BACILY

– velký sál MKS, vstupné 420/400 Kč již v prodeji

vrchlabí

• 13. 1. 2022 • **SKVOSTNÁ INDIE**

Přednáška Martina Vedrala, který navštívil Indii více než třicetkrát. I když tam po něm stříleli, představí tuto zemi nádhernými památkami i skvostnými lidmi; od mrazivého himálajského Ladákhů až po tropickou Kéralu, včetně pahorkatiny indického „Dálného východu“ kolem řeky Brahmaputry.

KCEV Krtek od 18 hodin

* Kulturní tipy:

A large group of performers in period costumes, including men in hats and women in long dresses, standing on a stage. One man is lying on the floor in the foreground, holding a violin.

ŠUMAŘ NA STŘEŠE

/Městské divadlo Mladá Boleslav/

Na motivy amerického muzikálu Fiddler on the Roof

7 ŠTÍTŮ
Kavárna
OHLAŠUJE + KRIZOLIN
FOUR FIVE

Ve spolupráci partnerem inscenace

KD STŘELNICE - VELKÝ SÁL
sk. DK
13. LEDNA (ČT) | 19.00
PŘEDPRODEJ: strelnicevrchlabi.cz

A man and a woman in a dramatic pose. The man is holding the woman, and she has her arm raised, pointing upwards. They are both looking upwards with intense expressions.

ŠPINARKA

DIVADLO PETRA BEZRUČE
/ OSTRAVA

HUDEBNÍ FIKCE REŽISÉRA
TOMÁŠE DIANIŠKY O OSUDU
JEDNOHO SLAVNÉHO HLASU.

28/1 (PÁ) | 19.00

SK. DX, VOLNÉ VSTUPENKY V PRODEJI
NA: STRELNICEVRCHLABI.CZ

KNĚŽICKÁ
CHALUPA

* Muttichovy němé značky v novém kabátě

Loni jsme oslavili 100 let od zrození němých značek. Letos jsme s podporou společnosti **ŠKODA AUTO** zajistili jejich obnovu.

Návštěvníci se tak i nadále budou v horách setkávat s červenými plechovými značkami, známými také jako Muttichovy značky nebo „Muttichovky“ podle příjmení jejich tvůrce – Kamila Vladislava Mutticha.

„Takzvané Muttichovky jsou tradiční krkonošská záležitost, která má v terénu své opodstatnění,“ říká ředitel Správy KRNAP Robin Böhnisch. „Pravdou je, že dnes už málokdo zná přesný význam jednotlivých symbolů. Mnozí na ně dokonce pohlíží jen jako na nějaké ornamenty. Faktem ale zůstává, že jak v minulosti, tak i nyní to jsou orientační značky, které mohou turistům v nesnázích pomoci,“ doplnil Böhnisch.

Němá značka na Labskou boudu; foto Kamila Antošová / KRNAP

Němé značky znázorňují nejvýznamnější vrcholy, horské boudy, osady či obce. Díky velikosti 30–50 cm a červené barvě jsou vidět i za snížené viditelnosti, ve sněhové bouři či při námraze. Neudávají kilometrové ani časové údaje, ukazují pouze směr k danému místu natočením a šipkou v dolním okraji značky. Přehled Muttichovek se dá najít téměř na každé lyžařské mapě Krkonoš, objevují se i na letních turistických mapách včetně té poslední vydané Správou KRNAP v prosinci 2021 a v různých průvodcích či prospektech. Jednotlivých typů němých značek bylo nejprve 28, po úpravách ve 30. letech 20. století se

množství zvýšilo na 35 a v dnešní době jich je 31, ale všechny se už nevyužívají. Péči o němé značky se věnuje Horská služba Krkonoše ve spolupráci se Správou KRNAP, a to ve vyšších a hřebenových partiích, kde jsou nejpotřebnější.

V současné době je po Krkonoších rozmístěno celkem 96 Muttichovek. Díky finanční podpoře společnosti *ŠKODA AUTO* rozšíří tento počet na jaře příštího roku 69 nových němých značek, které v současné době vznikají v lánovské kovovýrobě. Nové Muttichovky budou stejně jako ty původní vyrobené z dvoumilimetrového ocelového plechu s odolnou povrchovou úpravou a natřené budou červenou vypalovací barvou. Némé značky jsou krkonošským unikátem, nikde jinde v Evropě se s této době nic podobného nepoužívá.

Myšlenky zavedení němých značek pocházejí z počátku první republiky, od Svazu lyžařů Republiky československé. Prvním důvodem k jejich vytvoření byla nečitelnost letního turistického značení v zimě, neboť symboly namalované na ukazatelích často zapadaly sněhem či je pokryla námraza. Druhým důvodem byla jazyková problematika. Počátek Československa je spjat s pokračováním národnostních sporů mezi českým a německým obyvatelstvem, žijícím v nově vzniklé republice. Nejinak tomu bylo i s jazykovou podobou nápisů na turistických ukazatelích, které kvůli tomu byly nejednou ničeny – ať už jednou či druhou jazykovou skupinou. Némé značky bez jakýchkoliv textů měly tento problém vyřešit.

Vypracování symbolů pro jednotlivé znaky, představující důležité krkonošské cíle, se ujal člen výboru Svazu lyžařů RČS a nadšený lyžař Kamil Vladislav Muttich. V zimě 1921/22 měly být značky vyzkoušeny na 3 – 4 nejnavštěvovanějších místech v západních Krkonoších. Osvědčily se, a tak bylo celkem odesláno téměř 200 značek krkonošským boudařům, kteří měli zajistit jejich umístění podle zaslaných plánek. V létě 1924 bylo němé značení Krkonoš dokončeno. Muttichovky byly umístěny v celém pohoří od Nového Světa (Harrachov) až po Janské Lázně. Celkově se jednalo o 350 červených cedulí ze silného plechu. Ve 20. a 30. letech se o značky na obou stranách Krkonoš staral Svaz lyžařů RČS. Ten po druhé světové válce zanikl a péči o značky v 50. letech převzala horská služba. Právě v tomto období došlo na české straně hor k několika obnovám němých značek, kdežto na polské straně zanikly. O obnovení těch českých se zasloužila společnost *ŠKODA AUTO*.

„Vrchlabští Škodováci ve druhé polovině minulého století využili své technické zázemí, aby němé značky pomohli obnovit. A po více než padesáti letech chce naše společnost na tuto dávnou pomoc opět navázat a finančně podpořit další obnovu Muttichovek. Je v tom jistá symbolika toho, že tak jako Muttichovky, i my jsme po desítky let součástí zdejšího regionu,“ řekl Michal Kadera, vedoucí vnějších vztahů *ŠKODA AUTO*.

Naposled byly Muttichovky revitalizovány v roce 2003, kdy bylo v dílnách Správy Krkonošského národního parku ve Svobodě nad Úpou vyrobeno 48 nových značek z dvoumilimetrového ocelového plechu s odolnou povrchovou úpravou – červenou vypalovací barvou.

/ Radek Drahný, KRNAP

SOBOTA

8. 1. 2022

20:00 hod.

VÁCLAV KOUBEK >

Svérázný písničkář se svéráznými texty, ojedinělým hlasem, tahací harmonikou.

REVIZOR

13. ledna od 19 hodin, Městské divadlo
bravurní komedie v podání DivadlaABC,
www.divadlojablonec.cz

Jablonecké muzeum skla bude pár týdnů zavřené.
Co tu pak bude k vidění?

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou bude až do pátku 21. ledna uzavřeno. Kvůli pandemii koronaviru mu chybí část pracovníků, někteří se nakazili, další jsou v karanténě.

Otevřít by se mělo znovu od soboty 22. ledna, bude ale dobré ověřit si datum na webových stránkách muzea.

Po otevření nabídne muzeum opět zajímavé výstavy a expozice. Ještě v lednu bude snad možnost navštívit výstavy *Duše skla*, vypovídající o současném českém sklářském umění, a *Hledání rovnováhy*, mapující design československého lisovaného skla v období socialismu.

„Zveme návštěvníky i na naše stálé expozice

Nekonečný příběh bižuterie a do Čarovné zahrady – českého skla sedmi století,“ představuje nabídku bývalého exportního domu a současného sídla muzea jeho ředitelka Milada Valečková. Mimořádnou architekturu svou originalitou podtrhla unikátní skleněná přístavba, kde by se v letošním roce měla konečně otevřít také stálá expozice vánočních ozdob.

(Zdroje: Jan Mikulička, Liberecký kraj + (mv), *Jablonecký měsíčník*)

*** I v Jablonci nad Nisou dávají věcem druhou šanci**

Ve sběrném dvoře v jablonecké Smetanově ulici je od 3. ledna otevřené nové Centrum pro předcházení vzniku odpadů, takzvané *re-use centrum*.

Jeho provoz zajišťuje společnost Severočeské komunální služby, s. r. o., otevřeno je celý týden kromě neděle. Věci, které sem lidé odloží, si budou moci jiní koupit formou veřejné sbírky. Minimální výše příspěvku bude 10 korun, maximální bude bez omezení.

„Hlavní myšlenkou provozu centra je opětovné využití starých, ale stále funkčních předmětů. Lidé budou moci v *re-use centru* bezúplatně odevzdávat drobný nábytek, zařízení a vybavení domácností, obrazy, rámy, vázy, CD, DVD, knihy, časopisy, hračky, sportovní vybavení apod. Centrum není určené pro ukládání drobné domácí elektroniky, pracovních elektrických nástrojů a jiných elektrozařízení, ani pro čalouněný nábytek. Tímto způsobem se prodlouží životní cyklus věcí, které by jinak skončily jako odpad v popelnici, ve sběrném dvoře nebo na skládce,“ objasňuje vznik *re-use centra* jablonecký ekonomický náměstek Milan Kouřil.

Takto vyřazené věci mohou lidé odkoupit za symbolické ceny a výtěžek z prodeje bude poputuje na veřejnou sbírku. „Výtěžek ze sbírky pak použijeme na úhradu výsadby zeleně a její ošetření, obnovu parků, pořízení a údržbu herních prvků na dětských hřištích,“ uvedl Milan Kouřil s tím, že prodej předmětů formou veřejné sbírky byl zvolen na základě zkušeností z jiných měst, kde *re-use centra* už fungují, a na základě doporučení Ministerstva životního prostředí.

Minimální výše příspěvku do veřejné sbírky bude 10 korun, maximální výše nebude omezena. „Nacenění jednotlivých předmětů se bude provádět dle produktových skupin, a to 10, 20, 50, 100, 200 Kč/ks s tím, že u drobných předmětů, jako jsou třeba hrnky, knihy, příbory, drobné hračky, bude částka stanovená na 10 korun, u kvalitních a zachovalých předmětů jako jsou kola

nebo kočárky bude cena 200 Kč,“ řekla Barbora Šnytrová z oddělení správy místního hospodářství.

V současné době *re-use centrum* ve Smetanově ulici pouze přijímá předměty a plní sklad. Bude se třídit a naceňovat, vznikat bude také webová stránka s nabídkou. „Jakmile bude tato část hotová, budeme okamžitě veřejnost informovat, že už je možné si vybírat a nakupovat,“ dodává Šnytrová. Provozní doba *re-use centra* ve Smetanově ulici je od pondělí do pátku v čase 8 až 17 hodin, v sobotu je otevřeno mezi 8. a 24.hodinou.

„Předměty je možné předat také obsluze na překladišti v Proseči, odkud se převezou do Smetanovy ulici,“ upozorňuje Barbora Šnytrová a dodává, že všechny předměty se budou přijímat pouze čisté a funkční, vybírat se budou pouze předměty využitelné.

Pokud některý z odložených předmětů nenajde svého kupce, bude s ním po určité době centrum nakládat jako s běžným odpadem.

(Zdroj: jn, *Jablonecký měsíčník*)

liberec

*** Liberec téměř po 15 letech dokončil návrh nového územního plánu.** Náklady na jeho vytvoření včetně mezd si za tu dobu vyžádaly zhruba 40 milionů korun. Zastupitelé budou nový územní plán schvalovat na konci února. Územní plán počítá s tím, že by Liberec měl mít výhledově 110 tisíc obyvatel, počítá také s dobudováním vnitřního městského okruhu i s výstavbou až 10 500 bytů. Během celého procesu porízení nového územního plánu dostala radnice přes 3500 námitek a připomínek. Primátor Zámečník už dříve uvedl, že vyhověli jen asi pěti procentům z nich, napsal server *Genus*.

*** První letošní výstavu** ve vstupním foyer hostí od pondělí 10. ledna Krajský úřad Libereckého kraje. Své snímky, které pořídil v průběhu půlstoletí, zde představí Miroslav Macháček, jenž se tak na toto místo vrací po několika letech. Vernisáž začíná v pondělí v 16.30, výstava potrvá do 31. ledna.

Letos sedmasedmdesátiletý Macháček se věnuje fotografii několik desítek let. Jako dlouholetý člen Jizerského fotoklubu Hejnice vystavoval v tuzemsku i v zahraničí. Řadu let fotografoval pro Divadlo F. X. Šaldy v Liberci.

V 70. a 80. letech fotografoval pro liberecký Dům kultury a *PKO*.

Počátkem 90. let fotografoval tři roky pro agenturu *Pragokoncert*. Svoje fotografie, zejména z oblasti kultury a veřejného života, velmi často publikoval v denním a odborném tisku.

Po roce 1989 projel autem většinu evropských zemí, kde pořídil řadu zajímavých fotografií. Posledních

zhruba 15 let cestuje do mimoevropských destinací. V rámci svých cest navštívil: Egypt, Tunisko, Tanzanii, Keňu, Namibii, Turecko, Zimbabwe, Zambii, JAR, Izrael, Jordánsko, Sri Lanku, Indii, Bhútán, Vietnam, Kambodžu, Thajsko, Indonésii, Čínu, Japonsko, USA, Mexiko, Guatemala, Belize, Honduras, Peru, Bolívii, Argentinu, Brazílii, Uruguay, Chile. (Jan Mikulička)

*** Rekordní návštěvnost i tržby. Severočeské muzeum hodnotí uplynulou sezonu**

Velký zájem návštěvníků a úspěšný experiment se vstupným. Takový byl uplynulý rok pro Severočeské muzeum v Liberci. A další pozoruhodné plány chystá tato instituce, která patří neodmyslitelně již po třetí století ke kulturní tváři krajské metropole, i do budoucna.

Po tříleté důkladné rekonstrukci se otevřela veřejnosti hlavní budova Severočeského muzea loni v květnu. Ukázalo se, že nová tvář této instituce je doslova návštěvnickým tahákem. „Nové expozice o přírodě Jizerských hor, regionálních dějinách Liberce nebo o uměleckých řemeslech Evropy navštívilo do konce minulého roku 28 899 osob, což je za osm měsíců muzejní rekord,“ uvedl ředitel muzea Jiří Křížek.

Muzeum si při svém otevření vyzkoušelo experiment s dobrovolným vstupným, který zatím v tuzemském muzejním prostředí není příliš obvyklý. Zpočátku se mělo jednat o vstřícné gesto k veřejnosti na pár týdnů, aby vstupné nebylo pro nikoho, kdo chce vidět zrekonstruované muzeum, finanční bariérou.

Pokus, jehož vzorem je Metropolitní muzeum v New Yorku, se během května skvěle ujal, takže se muzeum s Libereckým krajem, který je jeho zřizovatelem, dohodlo na prodloužení dobrovolného vstupného až do konce dubna 2022.

„Budeme tak mít uzavřený celý rok a tedy i obrázek o vývoji dobrovolného vstupného. Naší hlavní motivací k dobrovolnému vstupnému je, abychom lidi přivedli ke kultuře, k historii, a umožnili to i těm, kteří každý výdaj pocítí v rodinném rozpočtu. Společnost je pod velkým tlakem, jako celek ztrácí kultivovanost. Právě kultura je jedním z prostředků, který může alespoň malým dílem pomoci tuto situaci postupně měnit. Tímto krokem ale rozhodně nechceme říct, že se jedná o něco, co je zadarmo. Do rekonstrukce muzea byly investovány velké veřejné peníze a je třeba, aby si to lidé uvědomili. Věřím, a zatím se nám to potvrzuje, že lidé úsilí muzejníků a kraje ocení právě dobrovolným vstupným,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně libereckého hejtmána.

Během roku 2021 muzeum vybralo na dobrovolném vstupném přes půl milionu korun, dalších 250 tisíc vydělalo na doprovodných programech, komentovaných prohlídkách a prodeji vstupenek na muzejní věž. Rekordní byla i tržba na recepci za muzejní publikace a zboží ve výši 160 tisíc korun. V nově upraveném vstupním vestibulu, kterým projde každý návštěvník muzea, navíc vznikl prodejní prostor pro regionální umělce a výrobce produktového designu.

„Do budoucna chceme dál rozšiřovat naši nabídku, třeba u pronájmů nebo vytvořením kavárny, abychom zkvalitnili naše služby a aby financování muzea stálo na více zdrojích,“ dodal ředitel Křížek.

/ Jan Mikulička, Liberecký kraj

*** Páter Antonín Kejdana se stal čestným občanem Liberce**

Město Liberec udělilo čestné občanství páteru Antonínu Pavlu Kejdanovi in memoriam za mimořádné zásluhy o rozvoj města v oblasti kultury, demokracie a lidských práv.

Slavnostního aktu se Antonín Pavel Kejdana nedožil, zemřel 8. prosince 2020 ve věku 88 let. Čestné občanství předal jeho sestře Ludmile Chráskové primátor Liberce Jaroslav Zámečník ve františkánském kostele sv. Antonína Paduánského v Ruprechticích, kde páter Kejdana dlouhé roky sloužil.

Antonín Pavel Kejdana se narodil 3. ledna 1932 ve vesnici Nížký Dřevíč u Hronova. Po vojně se v roce 1958 připojil k „podzemní“ řeholní komunitě v Roztokách u Prahy, kde se začal teologicky vzdělávat. V roce 1961 ho kvůli tomu zatkla StB. Prošel věznicemi v Hradci Králové, na Pankráci, v Ruzyni a Valdicích, celkem strávil za mřížemi devět měsíců. Po propuštění pokračoval ve studiu a přípravě na duchovenskou činnost.

V roce 1968 byl tajně vysvěcen na kněze a o rok později začal působit v duchovní správě. Prošel vícero farnostmi v okolí Liberce, šestnáct let sloužil v Hrádku nad Nisou a nedaleké Chrastavě. Od roku 1989 žil a sloužil v Liberci v tamní františkánské komunitě, kde se po revoluci konečně mohl naplno a beze strachu věnovat duchovní činnosti.

Díky řadě různých profesí a prací, kterými v životě prošel, měl vždy blízký vztah k nejrůznějším činnostem, od technických po ty nejprostší. Velmi mu ležela na srdci františkánská strohost a chudoba, měl také vždy otevřené srdce pro lidi bez domova a ostatní potřebné.

/ Jan Král, statutární město Liberec

*** Na Ještědu pokračují** práce na obnově původních interiérů hotelu a restaurace, které se postupně vracejí do podoby ze 70. let minulého století. Nově se

podařilo zrenovovat v restauraci a salonku původní osvětlení na koncovkách hliníkových profilů, které jako paprsky vybíhají od středu směrem k oknům. Světla desítky let nefungovala, teď znovu svítí, řekla Milena Lánská ze společnosti *Ještěd*, která horský hotel a restauraci už 25 let provozuje. Hotel a vysílač Ještěd slouží od roku 1973 a patří k nejoriginálnějším architektonickým dílům v Česku. Architekt Karel Hubáček získal za projekt prestižní mezinárodní Perretovu cenu. Od roku 2006 je stavba národní kulturní památkou a lidé ji zvolili českou stavbou století. Když se ale před lety konala výstava architektonických návrhů, většina návštěvníků Hubáčkův návrh kritizovala nebo rovnou odmítala. Dokládá to návštěvní kniha, kterou se podařilo objevit při přípravě výstavy ke 40 letům Ještědu. Dnes je stavba dominantou Liberce i celého kraje, Ještěd už si bez ní nikdo neumí představit. Liberecký kraj usiluje o zapsání Ještědu na seznam památek *UNESCO*. Vlastníkem hotelu a vysílače jsou od roku 2000 *České Radiokomunikace*, které ho získaly za 85 milionů korun a další desítky milionů investovaly od té doby do jeho oprav. Památka nutně potřebuje kompletní rekonstrukci, jejíž náklady podle odhadů přesáhnou půl miliardy korun. Už několik let se i za přispění veřejnosti pracuje na obnově původních prvků v interiérech. Do podoby ze 70. let se tak vrátil hotelový salonek nebo bar *Avion*. Z původních prvků baru se přitom zachoval jen barový pult, zázemí s policemi a osvětlení. Z původního nábytku nic nezůstalo, firma tak musela za přispění dárců nechat vyrobit repliky. Do podoby z období svého vzniku, i když s menšími změnami, se vrátily také některé pokoje hotelu.

K 25. výročí působení na Ještědu připravil provozovatel dárek pro obyvatele Libereckého kraje – s kódem *LIBEREC25LET* mohou v období od 2. do 31. ledna získat při on-line rezervaci padesátiprocentní slevu na ubytování v hotelu. Jedinou podmínkou je prokázat při příjezdu do hotelu trvalé bydliště na území Libereckého kraje alespoň u jednoho z hostů na pokoji. „Hotel na Ještědu je většinu roku obsazený, protože jeho kapacita je malá, chtěli jsme ale, aby si noc na Ještědu užili i ti, kteří by jinak třeba nepřijeli,“ dodala Lánská.

/ Náš REGION – ČTK

*** Výtky ke způsobu, jakým vede Oblastní galerii v Liberci** její ředitel Pavel Hlubuček, obsahovaly otevřené dopisy, které přicházely vedení Libereckého kraje z odborných kruhů i od výtvarníků i milovníků výtvarného umění. Kraj jako zřizovatel galerie nejprve uspořádal počátkem loňského prosince schůzku s protestujícími. Ti vyjádřili obavy o budoucnost galerie a výhrady k jejímu vedení. Ředitel také představil svou koncepci rozvoje instituce a výstavní plán. Výsledkem tohoto jednání byla dohoda, že Liberecký kraj projedná s ředitelem nastalou situaci a bude informovat o dalších krocích. „V druhé polovině prosince jsme se s panem ředitelem Hlubučkem domluvili na dalším postupu. Ředitel bude řídit galerii i nadále, s tím, že zůstaneme v mnohem těsnějším kontaktu, abychom měli detailnější informace o situaci v galerii, a budeme jako zřizovatel sledovat naplňování koncepce rozvoje organizace, kterou pan ředitel vypracoval,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmána. Koncepce obsahuje řadu strategických kroků, a to v oblasti nutných investic, sbírek, výstavní činnosti, vzdělávání, ale i například v prezentaci a komunikaci s veřejností. „Na konci letošního roku naplňování koncepce vyhodnotíme. Stejně tak bude jasné, zda pan ředitel připravil odborně zajímavý a pro návštěvníky přitažlivý výstavní plán pro nejbližší roky. Je také nutné, aby se řediteli podařilo stabilizovat i personální situaci. Na základě vyhodnocení roku 2022 rozhodneme o dalším postupu,“ doplnila Květa Vinklátová.

/ Jan Mikulička

*** Město spustilo nové stránky projektu Via Sacra**

Stezka VIA SACRA znamená posvátnou cestu o délce 550 km po obou stranách řeky Nisy. Je starobylá, a přitom úplně nová.

Před staletími se jednalo o součást významné obchodní a poutní cesty VIA REGIA. Nyní se jedná o novou turistickou trasu vedoucí přes české Krkonoše a Jizerské hory, polské Slezsko a německou Lužici. Myšlenka VIA SACRA vznikla v roce 2005 a pochází z osudu postního plátna.

V současné době stezka obsahuje 20 poutních zastavení po celém Euroregionu Nisa. Na německé straně se jich nachází devět, na polské tři a česká strana VIA SACRA obsahuje osm poutních zastavení. Mezi tato zastavení patří kostel Navštívení Panny Marie v Hejnicích, bazilika sv. Vavřince a sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí, kaple sv. Anny v Mnichově Hradišti, Johanitská komenda v Českém Dubu, Loretánská kaple v Rumburku, klášter v Broumově, poutní areál v Horní Polici a kostel Nalezení sv. Kříže s barokní zahradou v Liberci.

Naplánujte si pout' nebo výlet pomocí nových stránek a můžete si být jisti, že vás čeká mnoho radosti z aktivního pohybu, krásné zážitky spojené s pobytem v přírodě a objevování pozoruhodných míst! (SM Liberec)

*** Osm budov liberecké nemocnice** bude do září 2022 propojeno potrubní poštou, tedy automatickým dopravním systémem, který bude pneumaticky přepravovat zásilky ve speciálních pouzdrech mezi různými odděleními nemocnice.

V pouzdrech budou rozesílány do jednotlivých stanic nemocnice zejména biologické vzorky, které je potřeba rychle zasílat ke zpracování do laboratoří. Mohou v nich být ale přepravovány i léky, drobný zdravotnický materiál i dokumenty.

Všechny vzorky z jednotlivých oddělení poputují do strojovny potrubní pošty, kde budou na tzv. karuselu dle RFID identifikace tříděny a v řádu minut přesouvány do určených oddělení nemocnice. Potrubní pouzdro bude přepravováno rychlostí cca 5m/s.

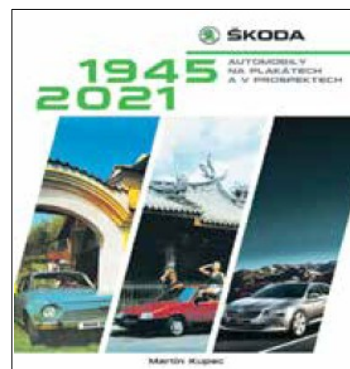
Celá realizace potrubní pošty bude stát cca 22,4 milionů korun bez daně, stavbu realizuje společnost *Profitube Proczex*. O věci informoval server *Genus*.

za humny

MLADÁ BOLESLAV – V tomto měsíci vychází zajímavá publikace Martina Kupce *Škoda – automobily na plakátech a v prospektech, 1945–2021*. Vznikla z jeho sbírek historických plakátů a prospektů této české automobilové značky. Publikace má jít do distribuce v druhé polovině února v nákladu 2 tisíce kusů. Bude k sehnání za 590 korun, bude mít 400 stran a formát 26 x 21 cm. Knihu vydává *Moto Public*.

„Hlavním impulzem byl rozsah mých sbírek, které buduji deset let. Jedná se vždy o dobové originály tiskovin. Při výběru nejlepších plakátů a prospektů do brožury k připravované muzejní výstavě jsem nakonec usoudil, že by bylo škoda většinu věcí nezveřejnit, zvláště když se v mnoha případech jedná o zajímavé i méně známé tuzemské, ateliérové i zahraniční motivy, které se u nás tolik neobjevovaly, neboť byly často určeny na podporu exportu. Plakáty Škodovek fotografované například v Paříži nebo v Kuala Lumpur jsou záležitosti, které jsou vizuálně velmi atraktivní a příznivce značky jistě potěší. Na přípravě spolupracuji také s Archivem společnosti *Škoda Auto/Škoda Muzeum*,“ řekl autor knihy.

Na co se mohou čtenáři v knize těšit? O vývoji, výrobě i historii jednotlivých typů automobilů Škoda už bylo vydáno několik knih. Co však s jedinou výjimkou před 16 lety nebylo dosud publikováno, je vývoj reklamy, grafiky a propagace zachycené na plakátech a v prospektech Škoda. Kniha ukazuje všechny typy vozů vyráběných v automobilce. Zajímavé formáty, způsoby vizualizace, atraktivní motivy a kreativita tvůrců reklamy pro tuzemský

i zahraniční trh od roku 1945 do současnosti dávají knize velké ambice zaujmout svého čtenáře, od příznivců značky Škoda až po milovníky automobilové historie. Kniha se bude od druhé poloviny února prodávat také v prodejně Škoda. (Boleslavan)

ČESKÁ LÍPA – Historie Českolipska má mnoho tváří. Jednou z nich je i těžba uranu, jejíž základy byly položeny objevem této rudy v podzemí nedaleko Hamru na Jezeře počátkem 60. let minulého století. Tuto etapu minulosti regionu přiblíží nová stálá expozice ve *Vlastivědném muzeu a galerii v České Lípě*. K vidění bude po otevření muzea v březnu.

„Nyní již muzejníci pracují na kompletním dokončení expozice před jejím otevřením veřejnosti. Tyto finální práce spočívají hlavně v drobné elektrikářské práci, grafickém a výtvarném zpracování popisů a tvorbě drobných kulis expozičního prostoru. Pevně věřím, že bude tato expozice atraktivním tématem jak pro místní, tak i pro návštěvníky Českolipska,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně libereckého hejtmána.

Expozici umístili pracovníci muzea ve sklepě hlavní budovy kláštera, v němž muzeum sídlí. Prostor se postupně měnil ze surového staveniště, které vypadalo na první pohled velice chaoticky a neuspořádaně, na pomyslné důlní prostředí, ve kterém má dnes již každý exponát své správné a do uměle navozené těžby zasazené místo. Stěžejními prvky jsou zejména důlní výztuže, které slouží zároveň i jako expoziční vitríny; mezi nejzajímavější exponáty patří zejména důlní kolejová mechanizace, která se v uranových dolech v Hamru – a nejen tam – používala.

„Chceme představit uranové hornictví v našem regionu včetně jeho sociálních a kulturních aspektů. Kontroverzní téma těžby uranu dnes přináší velice

zajímavá fakta, která ovlivňovala celkové dění na Českolipsku a Liberecku. Mnoho z nich bylo uloženo i v našich muzejních depozitářích, a proto se také naše expozice zaměřuje především na tradiční hornictví, které s sebou nese i určitá specifika," dodal Petr Mužák, geolog muzea a autor expozice.

S vlastním příběhem se budou moci návštěvníci seznámit na doprovodných panelech, kde se dozví o objevu uranu, o původním významu Stráže pod Ralskem a Hamru na Jezeře, o průzkumu v české křídové pánvi, těžbě a výsledném zpracování uranu, o technickém rozvoji, uranové kultuře a mezinárodním kontextu. Dozvědí se také třeba o takzvaném žlutém koláči, což je označení polotovaru pro jaderné palivo.

Aby byla expozice co nejzajímavější, jsou v ní k vidění uranové minerály i z jiných ložisek nacházejících se v České republice, které při dopadu ultrafialového světla světélkují. Nezapomnělo se ani na interaktivní prvky, jakými jsou například reliéfní mapa, ve které jsou zaneseny body původních šachet, které jsou navíc ve 2D vylaserovány ve skle, funkční rozvody ventilace, drobné světelné a zvukové efekty a další zajímavosti. To vše doplňují autentické snímky horníků, kteří fárali na uranových dolech v Hamru.

/ Jan Mikulička

pozdní sběr

Tříkrálový koncert
MY GOSPEL

Neděle 9. ledna 2022
od 17 hodin
Kostel sv. Jakuba Většího
v Železném Brodě

S podporou Města Železný Brod
Koncert je benefiční, vstupné dobrovolné.

LIBEREC - Kam v zimě za vůní a exotikou? Na orchideje do botanické zahrady! Aspoň na chvíli si oddechnout od sychravé zimy mohou návštěvníci botanické zahrady v Liberci. Krom kamélií tu ve vytopených sklenících kvetou exotické orchideje. Jejich květy vynikají pozoruhodnou vůní.

Až ven je příjemně cítit květ orchideje *Zygopetalum intermedium*. Květy této orchideje jsou velké a tvarově i barevně velmi neobvyklé. Téměř vertikální

květenství až 60 centimetrů dlouhé nese pět až sedm velkých květů se žlutozelenými okvětními lístky. Květiny voní jako šerák. Sama rostlina se vyskytuje v tropických horách v Brazílii, Bolívii a Peru ve výšce asi 2000 metrů nad mořem. A to, že kvete v liberecké botanické zahradě, je důkazem schopnosti tamních zahradníků.

V pavilonu květnic jsou nyní vystaveny robustní trsy orchideje *Cymbidium tracyanum*, ke kterým si lze přivonět. Jedná se také o horskou orchidej, jež se vyskytuje ve výšce 1200 až 1900 metrů, a to v jižní Číně, Myanmaru (Barmě) a Thajsku, kde roste na stromech a skalách.

Liberecká botanická zahrada vznikla v roce 1895. Ve sbírkách má víc než 8000 exotických rostlin. Od počátku letošního roku má zahrada nového zřizovatele, v rámci směny

čtyř příspěvkových organizací přešla z města Liberce pod Liberecký kraj. Pro letošní rok liberecká botanická chystá výstavu o přírodě Venezuely, která by měla začít v květnu. (Jan Mikulička)

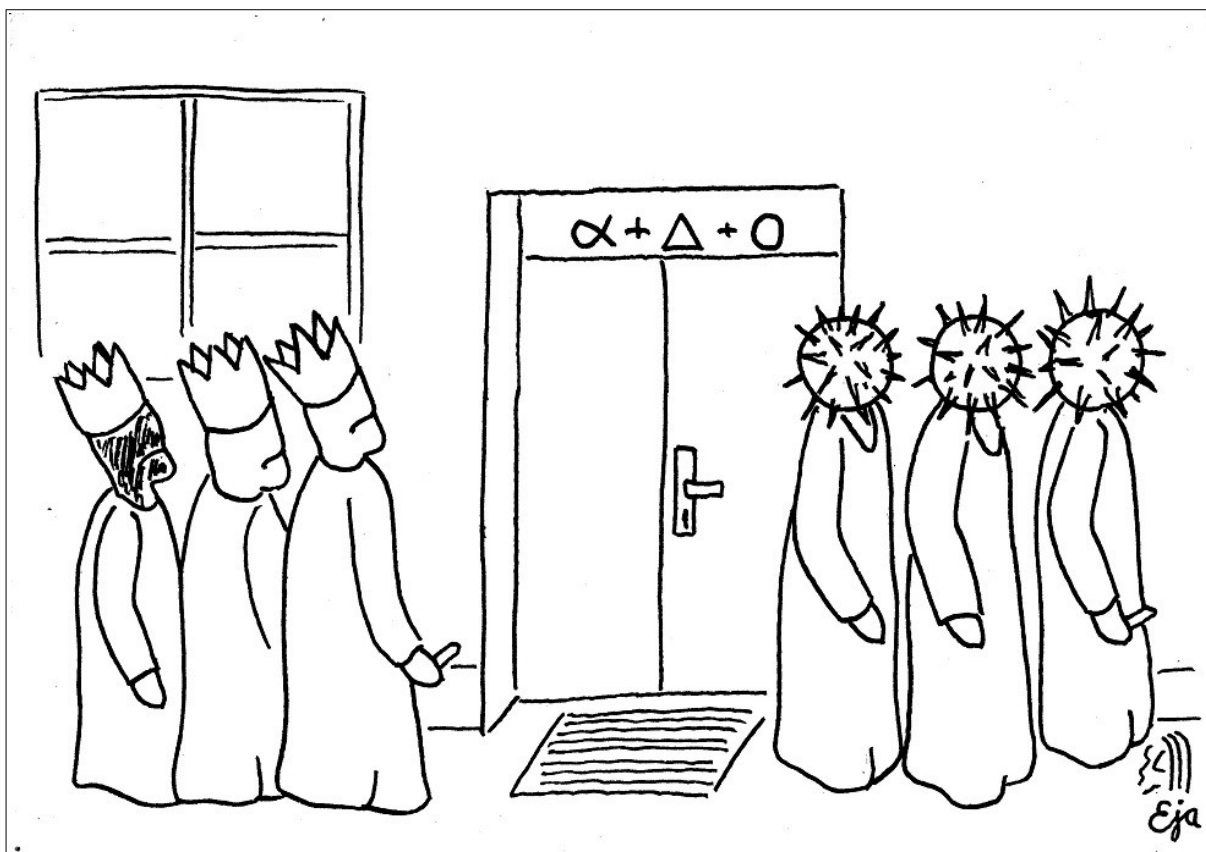
SEMILY – A ještě jedna pozvánka, která přišla v poslední minutě... Vernisáž bude **v pátek 14. ledna** v 16 hodin za účasti pana Vladimíra Strádala ml.

Muzeum
a Pojizerská galerie
Semily, p. o.

**Křehká
krása
porcelánu**

od 14. 1.
do 20. 3. 2022

Výrobky prvorepublikové semilské dílny V. Strádala a K. Flekny

Eja Kulovaný

právě vyšlo!

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
 všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaje